

SULIFFEQARNEQ TOQQISSISIMANARTOQ

*Naalakkersuisut ukiuni aggersuni Suliffeqarneq
Toqqissisimanartog pillugu isummiussaaf*

2015

Siulequtsiussaq

Atuagaaqqiami matumani Naalakkersuisunit siunnersuutit 16-it atuarsinnaavatit, Kalaallit Nunaata pitsaanerusunik suliffissanut ilinniartaanermullu perarfissaqarfiusumik nukittunerusumik siunissaqarnisaanik aammalu nunatta pinngortitamit pisuussutaasa nukittorsaavigineqarnissaannik qulakkeerisussaat.

Kalaallit Nunaanni inuussutisarsiornermi sulisussanik piukkunnassuseqartunik pisariaqartitsineq annertusiartorpoq. Atuagaaqqiami matumani Naalakkersuisunit kissaatigineqartut siunnersuutit ukuupput: inuussutisarsiorlut pisariaqartitaannik nukittorsaanissaq, sulif-

feqanngitsunut aamma suliffissaaleqisuunngitsunut pitsaanerusunik killissaliinissaq kiisalu suliffissarsiorlutunut sumiiffinnut suliffissaqarfiusunut angalanissap ajornannginnerulernissaat.

Siunnersuutit 16-it taakkua suliffissaqartitsiniarnermut periusissamut ilaapput, tassani kissaatigineqarluni suliffissaaleqisut ikilisinneqarnissaat aammalu inuussutisarsiornerup ineriartortinneqarnissaa. Suliffissaqartitsiniarnermut periusissami siunnersuutini 16-ini taakkunani, suliffissaaleqisoqarnera qanoq iliorluni anigussaneripput, qanittumi aamma ungasissumi, isummiussat saqqummiunneqarput. Taamaaliortoqassaaq "Suliffeqaneq toqqissisimasoq" aq-qutigalugu.

Suliffissaqartitsiniarnermut periusissami siunnersuutit 16-it - ilangullugu suliniutitut taaneqartut

- 1 Akeqanngitsumik aamma nuna tamakkerlugu suliffissanut nittartagaq ammarneqassaaq
- 2 Suliffissarsiuussisarfinni aamma Piareersarfinni nukissat pitsaanerumik atorluarneqassapput
- 3 Sulisussat nunaqavissut piginnaanngorsarneqarnerat annertusissaaq
- 4 Inuusuttut suliffissaaleqisut malunnaatilimmik ikilisinneqassapput
- 5 Sumiiffinnut suliffissaqarfiusunut nuunnissaq ajornannginnerulissaaq
- 6 Avataaneersunut sulisussanut tunngatillugu nakkutilliineq annertusarneqassaaq
- 7 Amerlanerusut piginnaanngorsaaqqinnissamik neqeroorfigineqassapput
- 8 Tulluartaussarsiuussineq aamma suliffissaaleqisut suliffeqalernissamut piareersimangitsut
- 9 Sanaartornissamut Iluarsaassinissamullu aningaa-saateqarfiup ataani suliassanik atugassanngortitsi-sarneq
- 10 Nunaqarfinni aalisakkanik tunitsiviit paasiniane-qassapput
- 11 Suliassaqarfinni nutaani aamma suliassaqarfinni siuariartortitsiviusuni nutaani suliffissat nutaat ataavartussallu
- 12 IBA najukkani suliffissat qulakkeernissaannut sakkussatut
- 13 Aalisarnermi suliniutit aamma pisuussutit uumassusillit
- 14 Aaqqissuussaannermi politikikkut suliniutit, kajumissuseqalersitsiniarnerup ilusai aamma ilinniartitaanermut suliassaqarfimmi suliniutit
- 15 Mandetime-t atorlugit sulisitsisarneq
- 16 Illoqarfinni minnerusuni ujaraaqqanik mittarfi-lioneq

Suliffissanut nittartagaq

1

Suliffissanut nittartagaq allagarsiisarfivoq digitaliu-soq, tassani nuna tamakkerlugu atorfiit inuttassarsi-orneqartut tamarmik allagarsiissutigineqartassallu-tik aammalu suliffeqanngitsut CV-iminnik pilersitsi-sinnaallutik. Suliffissanut nittartagaq suliffissarsiussi-sarfinni assigiinngitsuni atorneqarsinnaassaaq.

Sooq?

Suliffissanut nittartagaq suliffeqanngitsut suliffis-sarsiornerannik ikiorsinnaanissaannut suliffissar-siuussisarfinnut sakkussaavoq pingaaruteqartoq. Peqatigisaanik innuttaasut nuna tamakkerlugu su-liffissat inuttaqanngitsut tamaasa takunissaannut periarfissaqassapput.

Suliffissanut, Ilitersuinnermut aamma Piginnaangorsaannermut iserfissiaq

2

*Piareersarfiit innuttaasunut suliffeqalertussangorne-
ranni imaluunniit ilinnialertussangorneranni paasis-
sutissiisarfiupput. Piginnaangorsaalluni atuartitsine-
rit kommunini neqeroorutigineqartarput.*

Sooq?

Piareersarfiit aamma suliffissarsiuussisarfiit akor-
nanni pitsaannerusumik suleqatigiinnermi innut-
taasut pitsaannerusumik piginnaangorsarnissa-
mut ilitersorneqartassapput kiisalu kiffartuussi-
nermut piffissaq atorneqartoq sivikinnerussal-
luni.

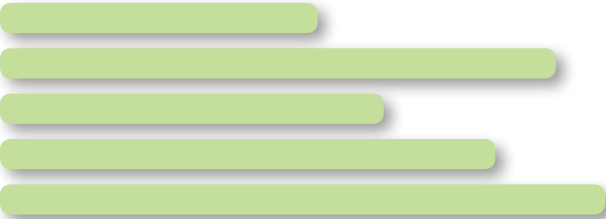
Sulisussanik nunaqavissunik piginnaanngorsaanerup annertunerulernissaa

3

Periarfissaassaaq innuttaasut pikkorissarnissanut neqeroorfigineqarnissaat kiisalu pikkoriffimminnik piginnaasaminnillu atorluanaanissaat.

Sooq?

Innuttaasutut isumaginninnermut suliassaqarfinni, sanaartorfinni aamma uuliasiornermi pikkorissut-sit pitsanngorsarneqarsinnaaniassammata.

Inuusuttunut suliffissaaleqisunut suliniutit

4

Kalaallit Nunaanni inuusuttut suliffeqanngitsut inersimasunit amerlanerupput. Taamaattumik atuarfimi ilinniagassani nalinginnaasuni ilitseruinissamik, piginnaanngorsaaniissamik, ilinniarnermi sungiusarfissarsinissamik ikiorneqarnissamik, ilinniagassap eqqortup nassaarinissaanut ikiorneqarnissamut neqerootit amerlanerussapput

Sooq?

Kalaallit Nunaanni inuusuttut suliffissarsiortut pitsaanerusumik ikiorniarlugit, taamaalillutik qularnaannerusumik namminersorfiunerusumillu siunissaqarsinnaaniassammata.

Suliffissaqarfiusunut nuuttarneq

5

Innuttaasut suliffissaqarfiusunut nuunnissamut tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarlutik, nuunnissaat ajornannginnerusaaq.

Sooq?

Taamaalilluni innuttaasut tamar-mik, sumi inunngorsimaneq peroriartorsimanerlu apeqqutaatinagu, suliffissarsiffiusinnaasunut nuunnissamut periarfissaqassamata.

Sulisussat avataaneersut nakkutigineqarnerat

6

Sulisitsisoq Kalaallit Nunaata avataani sulisussarsioraangat, suliffissarsiuussisarfiit suliffeqarfimmukarsinnaapput, sulisunut nunaqavissuunngitsunut sulinermi atugarisat pitsaanersut takusarlugu

Sooq?

Nunatta killeqarfiisa avataanni sulisussarsiornissaq sioqqullugu, atorfiit inuttaqanngitsut nunaqavissunut neqeroorutigineqarsimanissaat qulakkeerniarlugu nakkutilliineq ingerlanneqarpoq.

Piginnaangorsaaqqinnermut neqeroorutit amerlanerusut

7

Innuttaasut timikkut, eqqarsartaatsikkut inooqataanik-kulluunniit ajornartorsiuteqarnertik pissutigalugu sulisinnaangitsut, sulileqqinnissaannut kommunip ikioortussaavai.

Sooq?

Taamaalilluni innuttaasut suliniarnermikkut ajornartorsiuteqartut imminnut pilersornissaminnut ilaquuttaminninnullu pilersuinissaminnut periarfissarissaarnerlissammata.

Tulluartsarsiuussisarneq aamma suliffissaaleqisut sulilernissamut piareersimangitsut

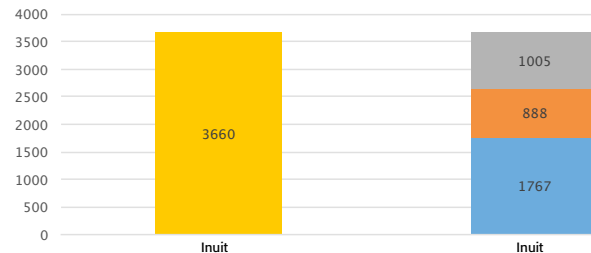
8

Suliffissarsiuussisarfiit Piareersarfiillu qulakkiissavaat, suliffissaaleqisut suliffinnut tulluuffigisaannut innersuunneqarnissaat, suliffeqareersullu pikkorissarner-nut piginnaasaqarnerulernissarlu anguniarlugu ili-uutsinut naleqquttunut neqerooruteqarfiginissaat.

Sooq?

Taamaalilluni qulakkeerneqassaaq suliffissaaleqisut inuillu sulinissamut piareersimangitsut ikior-neqarnissamut ilitsersuunneqarnissamullu immin-nut naleqquttumut innersuunneqassammata.

2012-imi suliffissarsiortut aamma suliffeqanngitsut

- Suliffissarsiortutut nalunaarsorsimasut (2012-imi agguaqatigiissillugu)
- Qaammat taanna suliffeqartut aammalu aalajangersimasumik najugaqartuunngitsut
- Suliffeqalemisamat piareersimangitsut (tulluartsarsiuussassat 2-imi aamma 3-imi)
- Nunani tamalaani nassuiaassut malillugu suliffeqanngitsut

Sanaartornissamut Iluarsaassinissamullu aningaasaateqarfik

9

Sanaartornissamut Iluarsaassinissamullu aningaasaateqarfik aningaasaateqarfiuvoq nunaqarfinni illoqarfinnilu sanaartugassanut aningaasalersueqataasartoq.

Sooq?

Sanaartugassat illoqarfinni aamma nunaqarfinni suliaqarnerulersitseqataassapput taamaaliornikkullu nunaqavissut amerlanerusut sulilersissallugit.

Aalisakkanik tunitsiviit iluarsaanneqarnissaat

10

Sumiiffinni sulisussaqaqrfiusuni aamma aalisakkanik suliarineqaqngitsunik tungavissaqaqrfiusuni tunitsiviit iluarsaanneqarnissaat pitsanngorsarneqarnissaallu siunertaralugu, nunaqaqrfinni aalisakkanik tunitsiviit paasiniaaviginissaat pillugu siunnersuut.

Sooq?

Nunaqaqrfinni isorliunerusunilu tunitsiviit aserfallatsaaliorniartugit pitsanngorsarniarlugillu kiisalu amerlanerusut suliffeqalertinniarlugit.

Suliassaqarfinni nutaani aamma suliassaqarfinni siuariartortitsiviusuni nutaani ataavartussamik suliffissat nutaat

11

*Takornariartitsisarnerup aamma aatsitassarsiorner-
mut suliassaqarfiup iluani ataavartussamik suliffissa-
nik pilersitsinissamut suliniuteqarneq.*

Sooq?

Aatsitassarsiornermut suliassaqarfiup kii-
salu takornariartitsisarnermut suliassaqar-
fiup iluani nunaqavissunik suliffissaqartit-
siniarneq nukittorsarniarlugu.

IBA-mik isumaqatigiissut

12

Namminersorlutik Oqartussat, suliffissarsiuussisarfiit aamma ingerlatseqatigiiffiit akornanni isumaqatigiissut. Isumaqatigiissummi tassani suliffeqarfiit najukkameersut aatsitassarsiornermut aatsitassarsiorfinnullu suliassani nunaqavissunik sulisoqarnissamut iluaqusiinissaq pineqarpoq.

Sooq?

Isumaqatigiissutip taassuma annertusineqarnissaa aammalu amerlanerusunik ilinniartunut sungiusartussanullu sungiusarfissaqarnissaq Naalakkersuisut kissaatigaat, tamatumalu peqatigisaanik suliffissaqartitsiniarneq siuarsassavaa aalajaatsuunissaalu qulakkiissallugu.

Aalisarnermi suliniutit aamma pisuussutit uumassusillit pillugit

13

Tunisassiassanik nutaanik ineriartortitsinissaq sammineqarnerusariaqarpoq kiisalu sunngiffimminni aalisartut aalisarsinnaasariaqarput inuussutissarsiutigalugu aalisartunut ajornartorsiutaanngitsumik.

Sooq?

Suliassaqarfinni taakkunani aallussinerup annertusineratigut, nunap nammineq tunisassiaanik pilerorneq, suliffissaqartitsineq aammalu aalisarnermi nunalerinermilu inuussutissarsiorerup annerunerulernissaa anguneqassaaq.

Aaqqissuusaanermut politikikkut suliniutit, kajumissuseqalersitsinissap ilusilerneqarneri aamma ilinniartitaanermut suliassaqarfimmi suliniutit

14

Ilaatigut avammut niuernermit suliqaartut annikinnerusumik akileraartittalernerisigut aammalu suliffeqarfinni ilinniartunik atorfnitsitsinissamut piumasaqaateqarnikkut, qanoq iliorluni najukkani amerlanerusunik suliffissanik pissarsisoqarsinnaanersoq aammalu nunaqavissut amerlanerusut sulerusussuseqalersinneqarsinnaanersut misissuineq.

Sooq?

Ilaatigut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut aamma sulisartunut pitsaanerusunik atugassiiniarluni aammalu ilaatigut innuttaasunut ataasiakkaanut ilaqutaannullu sulineq akilersinnaalersinniarlugu.

Mandetime-t atorlugit sulisitsisarneq

15

Siusinnerusukkut aningaasarsianut tapiissutit taaneqartarput "Mandetime-t atorlugit sulisitsisarneq", suliffissanik ataavartussanik pilersitsinissamut attasititsinissamullu aningaasaqarnikkut ikiorsiivigineqartartoq. Naalackersuisut maannakkorpiaq aaqqisuussap atuutseqqinneqalernissaanut periarfissat misissuleruttorpaat.

Sooq?

Mandetime-t atorlugit sulisitsinerup Kalaallit Nunaatsinni suliffissaaleqineq appariartissavaa.

Illoqarfinni minnerusuni ujaraaqqanik mittarfiliorneq

16

Illoqarfinni minnerusuni ujaraaqqanik mittarfiliortoqarsinnaanersoq misissuineq ingerlanneqarpoq.

Sooq?

Illoqarfinni minnerusuni ujaraaqqanik mittarfili-
ornermi najukkani inuiaqatigiinni pitsanngorsaa-
soqarsinnaavoq aammalu najukkami amerlane-
rusut sulilersinneqarsinnaallutik..

Oqaatsit oqariaatsillu nassuiaataat

Suliffissanut nittartagaq - Kommunit killeqarfii aamma nunap immikkoortui akimorlugit nutaanik sulisussarsiortarnissaq pisariinnerusaaq. Atorfiiit inuttaqanngitsut sapinngisamik annertunerpaamik sulisussanik nunaqavissunik inuttalerneqartassapput.

Piareersarfiit - suliffissarsiuussisarfiit suleqatigalugit innuttaasunut ilinniartitaanermi aamma/imaluunniit suliffeqarnermut ingerlaqqittussanut periaasiuvoq. Taakkua marluk innuttaasunut ataa-siakkaanut periarfissat suut ingerlaqqiffigineqarsinnaanersut ilisimatitsissutigisarnissaat isumagissavaat.

Sulisussat nunaqavissut - sulisussanut Kalaallit Nunaanniittunut, nunanit allanit tikisinneqarsimanningsunut innersuussutaavoq.

Nuttarnerulersitsinissamut ikiorsiissutit - Nuttarnerulersitsinissamut ikiorsiissutit sulisussat nuttarsinnaassusaat aammalu sulisussarsiarineqarnissamut periarfissaat annertusitissavaat. Kikkut tamarmik suliffissarsiviusinnaasunut qinnuteqarnissamut periarfissaqassapput.

Piginnaangorsaaqqinneq - inuit tulluurtussarsiuunneqartusani 2-iniittut suliffeqaleqqinnissaannut, allamat ilinniarnissaannut imaluunniit ilinniagaqarnissaannut iluaqutaassaaq.

Tulluurtussarsiuunneqartut - tassaapput innuttaasut suliffeqalernissamut piareersimasut aammalu innuttaasut arlaatigut iki-orneqarnissamik ilitsersorneqarnissamillu pisariaqartitsisut. Taamaaliornikkut kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat qanimumt suleqatigiinnerisigut tulluurtussarsiuussinermi kommuniti suliassanik suliarinninnerup assigiiaarnissaa qulakkeerneqassaaq.

IBA - (Impact Benefit Agreement) - IBA-mut isumaqatigiissutit sakkussaapput aalajangersimasut, ilaatigut sulisussanik najukka-neersunik akuutitsinerulerneq aqqutigalugu suliffissaaleqisut ikilisinneqarnissaannut atorneqarsinnaasut.

Ujaraaqqanik mittarfiliat - attaveqarnerup pitsanngorsarneqarnissaannut iluaqutaassapput aammalu illoqarfinni minnerusuni sulisussanut nunaqavissunut suliffissaqartitsineq annertusitissallugu.

Taaguutaa: Suliffeqarneq toqqissisimanartog

Saqqummersitsisoq: Inuusuttissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik · 2015

Ilusilersuineq aamma titartakkatigut suliaqarneq: Info Design Aps · Nuuk